

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР
КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Боржуев Какендин кайрылуусун өндүрүшкө
кабыл алуудан баш тартуу жөнүндө

2019-жылдын 2-июлу

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясынын төмөнкү курамы: М.Р. Бобукеева, Ч.О. Осмонова, Э.Ж. Осконбаев, сот отурумунун катчысы Н.А. Кененсариеванын катышуусунда Боржуев Какендин кайрылуусун карап чыгып, төмөнкүлөрдү

Т А П Т Ы:

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына 2019-жылдын 28-майында К. Боржуевдин Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин 265-беренсинин 1-пунктун жана Кыргыз Республикасынын «Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө» Мыйзамынын 6-беренесинин 4-пунктун Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 12-беренесине карама-каршы келет деп табуу жөнүндө өтүнүчү келип түшкөн.

К. Боржуев өз өтүнүчүндө, 2002-жылы Бишкек шаарына келгендигине байланыштуу, өзү мурдатан жашаган үйүнө убактылуу жашап турууга бир тууган агасы Боржуев Базылбекке уруксат берген, ага турак үйгө жана жер тилкесине тиешелүү документтерин калтырганын билдирген. Бирок, 2004-жылдын 20-сентябрында Кызыл-Өзгөрүш айыл өкмөтү тарабынан, Кыргыз

Республикасынын Граждандык кодексинин 265-беренесинин негизинде, мурда салынган турак үйдү Б. Боржуевге жеке менчикке мыйзамдаштыруу жана жер тилкесин бекитүү тууралуу токтому кабыл алынып, 2012-жылдын 8-сентябрында Токтогул райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлккө укуктарды каттоо башкармалыгы тарабынан мамлекеттик акт берилген.

Кайрылууга тиркелген материалдардан кайрылуучу Жалал-Абад облусунун райондор аралык сотуна Кызыл-Өзгөрүш айыл өкмөтүнүн 2004-жылдын 20-сентябрындагы № 59 токтомун жана Токтогул райондук жерге жайгаштыруу жана кыймылсыз мүлккө укуктарды каттоо башкармалыгы тарабынан берилген 2012-жылдын 8-сентябрындагы мамлекеттик актысын жараксыз деп табуу жөнүндө доо арыз менен кайрылып, кароонун жыйынтыгында аны канааттандыруусуз калтыруу жөнүндө аталган соттун чечими чыккан.

Жалал-Абад облустук сотунун административдик жана экономикалык иштер боюнча судьялар коллегиясынын 2018-жылдын 30-июлундагы чечими менен жогоруда көрсөтүлгөн соттун чечими жокко чыгарылган. Ал эми 2018-жылдын 6-ноябрында Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун административдик жана экономикалык иштер боюнча судьялар коллегиясынын токтому менен Жалал-Абад облустук сотунун административдик жана экономикалык иштер боюнча судьялар коллегиясынын 2018-жылдын 30-июлундагы чечими жокко чыгарылып, Жалал-Абад облусунун райондор аралык сотунун 2018-жылдын 1-июнундагы чечими күчүндө калтырылган.

Кайрылуу субъекттин пикиринде, анын өзүнө таандык документтерин көрсөткөндүгүнө карабастан, Жалал-Абад облусунун райондор аралык соту жана Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун административдик жана экономикалык иштер боюнча судьялар коллегиясы Кызыл-Өзгөрүш айыл

өкмөтүнүн 2004-жылдын 20-сентябрындагы № 59 токтомун күчүндө калтырган.

Жогоруда баяндалгандардын негизинде, К. Боржуев Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин 265-беренесинин 1-пунктун жана Кыргыз Республикасынын «Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө» Мыйзамынын 6-беренесинин 4-пунктун Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 12-беренесине карама-каршы келет деп табууну суранат.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы кайрылууну изилдеп чыгып, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья М.Р. Бобукееванын маалыматын угуп, төмөнкү тыянакка келди.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 24-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык мыйзамдын, башка ченемдик укуктук актынын, Кыргыз Республикасы үчүн күчүнө кире элек эл аралык келишимдин же Конституцияга өзгөртүүлөр тууралуу мыйзамдын долбоорунун Конституцияга ылайык келүүсү жөнүндөгү маселеде күмөндүүлүктүн пайда болуусу - ишти конституциялык сот өндүрүшүнүн алкагында кароого негиз болуп эсептелет.

Мындан тышкары, ченемдик укуктук актылардын конституциялуулугунун презумпциясы ченемдик укуктук актынын конституциялуулугундагы күмөндүүлүктүн талашылып жаткан ченемдердин жөнгө салуу предмети менен конституциялык орнотмолордун бузулушунун ортосундагы байланышын көрсөтүүчү укуктук мүнөздөгү жүйөлөр менен тастыкталышын талап кылат.

Ал эми К. Боржуев өзүнүн өтүнүчүндө укуктук мүнөздөгү жүйө катары үй жана жер тилкесине байланышкан соттук актыларды келтирип, бирок талашылып жаткан ченемдерде күмөндүүлүктүн бар экендигин тастыктаган бир да укуктук негиздеме келтирген эмес.

Ошондой эле, арыз берүүчү талашылып жаткан ченемдер Кыргыз Республикасынын Конституциясы менен кепилденген адамдын жана жарандардын конкреттүү түрдө кайсы укугун жана эркиндиктерин чектеп жаткандыгын көрсөткөн эмес жана болгону менчик маселелердин негизги принциптерин караган Конституциянын 12-беренесин көрсөтүү менен гана чектелген.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 25-беренесинин 3-бөлүгүнүн 6-, 9-пункттарына ылайык кайрылууда тарап өзүнүн талабын негиздеген жана өзү берген фактыларды ырастаган жагдайларды жана кайрылуучунун коюлган маселе боюнча көз карашын жана анын Конституциянын ченемдерине шилтеме менен укуктук негиздемесин көрсөтүүгө тийиш.

Жогоруда аталган тыянактардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүн, 3-бөлүгүнүн 1-пунктун жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы

А Н Ы К Т А Д Ы:

1. Боржуев Какендин өтүнүчүн өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.
2. Өтүнүч арыз ээсине кайтарылып берилсин.

3. Аныктама Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун
Конституциялык палатасына даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

М.Р. Бобукеева

Ч.О. Осмонова

Э.Ж. Осконбаев